

Gf.IV.30.394/2014/3.

A Debreceni Ítéltábla a dr. Urbán Dániel jogtanácsos által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME, Cg..., adószám: ...) felperesnek -, a dr. Gulácsi András ügyvéd (CÍME) által képviselt ALPERES NEVE (ALPERES CÍME) alperes ellen lízingdíj megfizetése iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 2014. április 1. napján meghozott 10.G.15-12-040119/26. számú ítélete ellen az alperes részéről 28. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett rendelkezéseit pedig akként változtatja meg, hogy az alperest 95 191,82 EUR (Kilencvenötezer-egyszázkilencvenegy euró és nyolcvankettő eurócent) helyett 22 465 312 (Huszonkettőmillió-négyszázhatvanötezer-háromszáztizenkettő) Ft és annak 2009. október 2. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkorli jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatának a megfizetésére kötelezi, az alperes által a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 224 000 (Kettőszázhuszonnégyezer) Ft-ra leszállítja, a felperes által az államnak fizetendő feljegyzett fellebbezési eljárási illeték összegét pedig 537 000 (Ötszázharminchétezer) Ft-ra felemeli.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 101 600 (Egyszázegyezer-hatszáz) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a Debreceni Ítéltábla .../4. számú végzése folytán megismételt eljárásában a 26. sorszámon meghozott újabb ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 95 191,82 eurót és annak 2009. október 2. napjától a kifizetés napjáig járó évi 6%-os mértékű kamatát, valamint 2 164 858 Ft-ot.

Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 360 000 Ft elsőfokú perköltséget, ezt meghaladóan pedig a felperes keresetét elutasította.

A felperest pedig arra kötelezte, hogy fizessen meg az államnak 447 900 Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítéletben megállapított, a fellebbezés elbírálása szempontjából releváns tényállás szerint a felperes mint lízingbeadó és a **KFT NEVE**. mint lízingbevevő között 2008. január 23-án és 2008. február 6-án 8 db, külön okiratokba foglalt lízingszerződés jött létre, a szerződésekben tételesen megjelölt tehergépkocsik megvásárlásának pénzügyi finanszírozására.

Az alperes a lízingszerződésekbe foglalt nyilatkozataiban készfizető kezességet vállalt a **KFT NEVE**-nek az egyes szerződésekből eredő fizetési kötelezettségei teljesítéséért.

A **KFT NEVE**. a lízingszerződésekben vállalt fizetési kötelezettségeit nem teljesítette, ezért a felperes a 2008. július 25-én és 2008. augusztus 11-én keltezett nyilatkozataival a lízingszerződéseket azonnali hatállyal felmondta és felszólította a lízingbevevőt a szerződések tárgyát képező gépjárművek átadására.

A **KFT NEVE**. az általa lízingelt gépjárműveket 2008. augusztus 15-én a felperes birtokába adta, aki azokat felértékelte, az értékbecslésekben szereplő összegek alapulvételével pedig elszámolást készített, amelyben a lízingbevevő tartozását 492 738,83 euróban és 1 985 800 Ft-ban határozta meg.

A felperes az elszámolásban kimutatott tartozás megfizetésére a készfizető kezességet vállaló alperest is felszólította, aki annak nem tett eleget.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2009. november 13-i kezdő időponttal elrendelte a **KFT NEVE**. felszámolását. A felperes a felszámolási eljárásban a hitelezői igényét bejelentette, utóbb pedig behajthatatlansági nyilatkozat kiadását kérte a felszámolótól.

A felperes 2009. december 28-án fizetési meghagyás kibocsátását kérte a bíróságtól az alperessel mint készfizető kezessel szemben 87 866 445 Ft és járulékai erejéig. Az alperes a fizetési meghagyással szemben határidőn belül ellentmondással élt, ezért az eljárás perré alakult.

A perré alakult eljárásban a felperes a keresetét többször módosította. A végleges formában fenntartott keresetében 56 816 969 Ft lízingdíj tartozás és annak 2009. október 2-ától a kifizetés napjáig járó, a jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatának, továbbá 2 164 858 Ft intervenció díjnak a megfizetésére kérte az alperest kötelezni.

Az alperes a felperes keresetének jogalapját elismerte, annak összegét illetően azonban állította, hogy a felperes a visszavett gépjárművek értékét helytelenül állapította meg, ezért a helyes értékek alapulvételével számított tartozása csupán 75 288 eurónak megfelelő forint ellenérték, amely összeg vonatkozásában a felperes keresetét elismerte.

Az elsőfokú bíróság az eljárás során tanúként hallgatta ki a felperes, valamint az alperes felkérésére - peren kívül - szakértői véleményeket készítő **V.G.** és dr. **D.T.** igazságügyi szakértőket, majd a 2011. május 4-én meghozott .../43. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 34 605 882 Ft-ot és annak járulékait, továbbá 2 164 858 Ft-ot, ezt meghaladóan pedig a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes részéről előterjesztett fellebbezés folytán eljár Debreceni Ítéltábla a 2012. augusztus 23-án meghozott .../4. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A végzése indokolásában az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabálysértést követett el azzal, hogy miután a magánszakvéleményeket készítő

szakértő-tanúk kihallgatásával a feleknek a visszavett gépjárművek értékére vonatkozó eltérő nyilatkozatai közötti ellentmondást nem sikerült feloldania, a felperest nem tájékoztatta a perben szükségessé vált további szakértői bizonyítás indítványozásának indoklásáról, a visszavett gépjárművek forgalmi értékét pedig - helytelenül - a felek szakszerű nyilatkozatainak minősülő magánszakértői vélemények alapján állapította meg. Ezért a megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatásában az ítélőtábla előírta az elsőfokú bíróság számára, hogy - amennyiben a bizonyításra köteles felperes azt indítványozza - rendeljen ki igazságügyi szakértőt a gépjárművek visszavételkori forgalmi értékének meghatározására és a felek közötti elszámolást a szakértői véleményben, valamint a lízingszerződések XII. pontjaiban foglaltak alapján végezze el.

Az új eljárásban a felperes a módosított keresetét változatlan formában fenntartotta és indítványozta a perben igazságügyi szakértő kirendelését, amely indítványát az elsőfokú bíróság teljesítette.

A megismételt eljárásban beszerezett és aggálytalannak elfogadott igazságügyi szakértői vélemény alapján pedig az elsőfokú bíróság a felperes által visszavett gépjárműveknek a lízingszerződések szerint elszámolható értékét 428 807,73 euróban, az elszámolást követően pedig az alperes még fennálló tartozásának összegét 95 198,82 euró lízingdíjban és 2 164 858 Ft intervenció díjban határozta meg, amelyre tekintettel az alperest ezen összegek megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan pedig a felperes módosított keresetét elutasította.

A lízingdíjak esetében az elsőfokú bíróság a marasztalás pénznemét euróban határozta meg, amely döntését azzal indokolta, hogy ez a rendelkezés biztosítja az eltérő időpontú árfolyamok alapján meghatározott felperesi követelés értékállandóságát.

Ezzel összefüggésben rámutatott arra is, hogy a lízingszerződés is devizafinanszírozást határozott meg a III/2. pontjában meghatározottakkal azzal, hogy a jelen esetben a lízingbevevő forintban fizette meg a lízingdíjat.

Az euróban történő marasztalásra tekintettel a késedelmi kamat mértékét az elsőfokú bíróság a lízingszerződések részét képező Általános Szerződési Feltételek IV/3. pontjában foglaltaknak megfelelően évi 6%-ban határozta meg.

Az elsőfokú bíróság a felperes és az alperes pernyertességének, illetve pervesztességének arányát - a felperes leszállított keresetéhez képest - 40-60%-ban állapította meg és erre tekintettel az alperest a felperes által előlegezett 900 000 Ft kereseti illeték 40%-ának, azaz 360 000 Ft-nak a felperes javára történő megfizetésére, a felperest pedig az alperes részleges személyes költségmentessége folytán feljegyzett 746 500 Ft fellebbezési eljárási illeték 60%-ának, azaz 447 900 Ft-nak az állam javára történő megfizetésére kötelezte.

A felek képviseletével felmerült jogtanácsosi és ügyvédi munkadíjak tekintetében pedig a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján akként határozott, hogy mindkét fél viseli a saját költségét.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben a lízingdíj tartozása vonatkozásában a marasztalása összegének 22 465 312 Ft-ban történő meghatározását kérte.

Kérte továbbá, hogy az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletének a perköltség viselésére vonatkozó rendelkezését részben és akként változtassa meg, hogy kötelezze a felperest az

alperes javára 100 000 Ft (rész)perköltség megfizetésére, az alperes által a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét pedig 324 000 Ft-ra mérsékelje.

A per fő tárgya tekintetében az alperes a fellebbezésében kizárólag a marasztalás összegének - részben - euró pénznemben történt meghatározását sérelmezte.

Előadta, hogy euróval nem rendelkezik és a várható bevételei is forintban keletkeznek, ezért csak ebben a pénznemben tud a felperes felé teljesíteni.

Hivatkozott arra is, hogy a felperes a 2014. február 12-én keltezett beadványban maga is forintban jelölte meg a követelését.

A perköltségre vonatkozó fellebbezési kérelme indokaként előadta, hogy a felperes eredeti keresete 366 502,15 eurónak megfelelő forintösszeg, azaz 86 495 000 Ft megfizetésére irányult, amely keresethez képest a felperes az új eljárásban csupán 36%-ban lett pernyertes, ami indokoltá teszi egyrészt az alperes által a felperesnek fizetendő elsőfokú (rész)perköltség összegének mérséklését, másrészt a képvisellel felmerült költségek tekintetében a felperesnek 100 000 Ft (rész)perköltség fizetésére kötelezését.

A felperes az alperes fellebbezésében előadottakra nem nyilatkozott, fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A peres felek a másodfokú eljárás során tárgyalás tartását nem kérték, ezért az ítéletábra az alperes fellebbezését a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Az ítéletábra mindenekelőtt megállapította, hogy az alperes a fellebbezésében kizárólag a marasztalása - részben - euró pénznemben történt meghatározását, valamint az ítéletnek a perköltség viselésére vonatkozó rendelkezéseit sérelmezte, ezért az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezései a Pp. 228. §-ának (3) és (4) bekezdései alapján (rész)jogerőre emelkedtek. Erre tekintettel pedig az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján csak a fellebbezési kérelem korlátai között bírálta felül.

A fellebbezés megalapozott.

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a felek részéről sem vitatott tényállás szerint a felperes mint lízingbeadó és a **KFT NEVE**. mint lízingbevevő devizabázisú pénzügyi lízingszerződéseket kötöttek egymással, az alperes pedig az e szerződésekből a **KFT NEVE**.-re hárult kötelezettségek teljesítéséért vállalt készfizető kezességét.

Az iratokhoz csatolt, a felperes által összeállított és a lízingszerződések részét képező Általános Szerződési Feltételekből pedig az is kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy az adott szerződési konstrukcióban a kirovó és a lerovó pénznem eltért egymástól, mivel a lízingbevevőnek a lízingszerződésből származó pénztartozását ugyan a felek devizában (euróban) határozták meg, a lízingbevevő azonban a fizetési kötelezettségét forintban volt köteles törleszteni (leróni).

A kirovó és a lerovó pénznem tekintetében eltérő pénztartozás teljesítésére pedig a szerződéskötéskor hatályban volt „A Polgári Törvénykönyvről” szóló 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 231. §-ának (1) és (2) bekezdéseiben foglaltakat kellett alkalmazni.

E szerint pedig pénztartozást - ellenkező kikötés hiányában - a teljesítés helyén érvényben lévő pénznemben kell megfizetni.

A régi Ptk. 231. §-ának (2) bekezdése pedig akként rendelkezett, hogy más pénznemben vagy aranyban meghatározott tartozást a fizetés helyén és idején érvényben lévő árfolyam alapulvételével kell meghatározni.

A régi Ptk. 231. §-ának (1) bekezdésében meghatározott főszabálytól a szerződő felek egyező akarattal értelemszerűen eltérhettek. A jelen esetben azonban a lízingszerződést megkötő felek ezzel a lehetőséggel nem éltek, hiszen az általuk alkalmazott szerződéses konstrukció a régi Ptk. 231. §-ának (1) bekezdésében meghatározott főszabálynak felelt meg.

A kirovó pénznemben történő teljesítésre vonatkozó konkrét szerződési kikötés hiányában pedig az elsőfokú bíróság - az általa is idézett „pacta sunt servanda” elvre tekintettel - a marasztalás pénznemét csak forintban határozhatta volna meg, attól jogszerűen nem térhetett volna el.

Ezzel összefüggésben helytállóan hivatkozott az alperes a fellebbezésében arra is, hogy a felperes a módosított keresetében a követelését maga is forintban jelölte meg, ami ugyancsak akadályát képezte az alperes euró pénznemben történő marasztalásának.

A lízingszerződések részét képező Általános Szerződési Feltételek XII. pontjában foglaltak szerint a szerződés megszűnése esetén a feleknek a lízingtárgyak visszaadáskori forgalmi értékének figyelembevételével kellett egymással elszámolniuk.

A jelen esetben a lízingtárgyak visszaadására 2008. augusztus 15-én került sor, amelyre tekintettel az alperes helytállóan állította a fellebbezésében, hogy a fennálló tartozása forint ellenértékét a szakértő által is alkalmazott 2008. augusztusi átlag árfolyam (236 Ft) alapulvételével kellett meghatározni, amely az ítélet tábla számítása szerint az alperes által megjelölt 22 465 312 Ft-nak felelt meg.

Mindezekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletének az euró pénznemben történő teljesítésre vonatkozó rendelkezését megváltoztatta és az alperes marasztalásának tőkeösszegét 22 465 312 Ft-ban határozta meg.

A marasztalás pénznemének megváltoztatása következtében pedig az ítélet táblának meg kellett változtatnia a tőke után fizetendő késedelmi kamat mértékét is, figyelemmel a lízingszerződések részét képező Általános Szerződési Feltételek IV.3. pontjában foglaltakra.

Alappal sérelmezte az alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének a perköltség viselésével kapcsolatos rendelkezéseit is.

A Pp. 78. §-ának (1) bekezdésébe és a Pp. 81. §-ának (1) bekezdésébe foglalt költségviselési szabályok alkalmazása során kialakult, következetes bírósági gyakorlat szerint ugyanis a kereset leszállítása esetén abban a részben, amelyre vonatkozóan a felperes a keresetét leszállította, a felperest pervesztesnek kell tekinteni, kivéve, ha a leszállítást az alperes per alatti teljesítése vagy más hasonló ok indokolta.

A jelen esetben a felperes eredeti kereseti kérelme 87 866 445 Ft tőke és járulécai megfizetésére irányult, amelyet a felperes utóbb 58 981 737 Ft és járulécai erejéig (56 816 969 Ft + 2 164 768 Ft) leszállított.

A kereset leszállítására pedig nem az alperes teljesítése miatt került sor, ezért a felperes pernyertességének arányát nem a leszállított, hanem az eredeti kereseti kérelem alapulvételével kellett meghatározni.

E szerint pedig a felperes csupán 28%-ban lett pernyertes, amelyre tekintettel a felek által előlegezett perköltségeket (kereseti illeték, jogtanácsosi, illetve ügyvédi munkadíjak) a bíróságnak is ilyen arányban kellett (volna) megosztania a felek között a Pp. 81. §-ának (1) bekezdésében foglaltak alapján.

A perköltségre vonatkozó fellebbezés elbírálása során ugyanakkor az ítélet tábla nem hagyhatta figyelmen kívül az alperes részéről előterjesztett konkrét fellebbezési kérelmet, ugyanis ahhoz a Pp. 3. §-ának (2) bekezdése és a Pp. 215. §-a szerint kötve van. Eszerint pedig az alperes egyrészt az általa a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 324 000 Ft-ra kérte leszállítani, másrészt a felperest 100 000 Ft (rész) perköltség megfizetésére kérte kötelezni, amely kérelmét - a felek által egymásnak fizetendő perköltségek kötelező beszámítására tekintettel - akként kellett értelmezni, hogy abban az alperes valójában 224 000 Ft-ra kérte leszállítani az általa a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét.

Az ilyen tartalommal előterjesztett fellebbezési kérelemhez pedig az ítélet tábla a Pp. 79. §-ának (1) bekezdésében és a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésében foglaltak alapján kötve volt, attól nem térhetett el. Ezért függetlenül attól, hogy a felperes pervesztességének aránya nagyobb volt a fellebbezésben megjelölt 64%-nál, a felek által előlegezett perköltségek tekintetében az ítélet tábla csupán a fellebbezésben megjelölt mértékben változtathatta meg az elsőfokú bíróság ítéletét.

Az ítélet tábla korábbi hatályon kívül helyező végzésében rögzített 746 500 Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetékből a felperes által az államnak fizetendő összeg megállapítása kapcsán azonban a fellebbezési kérelemhez kötöttség már nem érvényesült, figyelemmel a Pp. 253. §-a (3) bekezdésének utolsó mondatában foglaltakra.

Ezért az ítélet tábla az alperes részleges személyes költségmentessége folytán feljegyzett 746 500 Ft fellebbezési eljárási illetékből a felperest - a 72%-os tényleges vesztségéhez igazodóan - 537 500 Ft megfizetésére kötelezte „Az illetékekről” szóló, többször módosított 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74. §-ának (3) bekezdése szerint alkalmazott 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése, valamint a 15. §-ának (1) és (3) bekezdései alapján.

Mindezekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, a fellebbezett rendelkezéseit pedig a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján - a jelen határozat rendelkező részében foglaltak szerint - megváltoztatta.

Az alperes fellebbezése eredményre vezetett, ezért az ítélet tábla a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban pervesztésnek minősülő felperest kötelezte az alperes számára az ügyvédi munkadíjából eredő másodfokú perköltségének a megfizetésére, amelynek összegét az ítélet tábla „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (1) bekezdésében,

(2) bekezdésének a) pontjában, (5) és (6) bekezdéseiben, valamint a 4/A. §-ában foglaltak alapján állapította meg, értékelve azt is, hogy a másodfokú eljárásban tárgyalás tartására nem került sor.

[Az ügyvédi munkadíj megállapításának alapjául szolgáló fellebbezett értéket az ítélet tábla 6 437 823 Ft-ban határozta meg, amely összeg az elsőfokú ítéletben meghatározott 95 191,82 euró 2008. augusztusi és 2014. május 22-i - a fellebbezés benyújtásakor - árfolyama (236 Ft, illetve 303,63 Ft) közötti különbség összege.]

A jelen másodfokú eljárás az Itv. 51. §-ának (1) bekezdése alapján illetékmentes volt, az alperes pedig a fellebbezésén eljárási illetéket nem rótt le, ezért a fellebbezési eljárási illeték viselése, illetve visszatérítése tárgyában az ítélet táblának határoznia nem kellett.

Debrecen, 2015. január 29.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit sk. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos sk. előadó bíró,
Szilágyiné Dr. Karsai Andrea sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -